

شرط نمونه برای میانجی گری

طرفین که می خواهند از قواعد میانجی گری ICC استفاده نمایند، باید یکی از نمونه شرط های زیر را که هرکدام ناظر به موقعیت های متفاوت و نیازهای مختلف است، انتخاب و در قرارداد خود درج کنند. طرفین می توانند مفاد هریک از این شروط را متناسب با اوضاع و احوال و نیازهای خود تطبیق دهند، برای نمونه می توانند روشی غیر از میانجی گری را برگزینند. [مثلاً روش شناسی یا...] [به علاوه چه بسا مایل باشند که زبان و محل انجام میانجی گری یا دادرسی را نیز مشخص نمایند.

توضیحات که ذیل هریک از این شروط نمونه آمده، به طرفین کمک می کند که شرطی را انتخاب نمایند که نیازهای خاص آنها را بهتر و بیشتر بر آورد.

همواره مراقبت کنید که شرط نمونه مورد نظر مبهم نباشد. عبارات و جملات مجمل، موجب ابهام و بلا تکلیفی و تاخیر در جریان کار می شود و چه بسا باعث لطمه به روند حل و فصل اختلاف گردد.

هنگام انتخاب هریک از این نمونه شرط ها با عنایت به قانون حاکم بر قرارداد عوامل موثر بر قابلیت اجرای آن را نیز بررسی نمایند.

شرط نمونه A : میانجی گری تحت قواعد ICC

طرفین می توانند هرزمان که بخواهند، در صدد برآیند که کلیه اختلاف ناشی از یا در ارتباط با این قرارداد مطابق قواعد میانجی گری ICC حل و فصل ، بدون اینکه بر انتخاب سایر روش های حل و فصل اختلافات توسط آن ها لطمه ای وارد شود.

توضیحات : با انتخاب این شرط طرفین می پذیرند که هرزمان می توانند برای حل اختلافات به آئین میانجی گری ICC مراجعه کنند. این شرط، تعهدی برای طرفین ایجاد نمی کند، بلکه صرفاً به آنها یادآوری می کند که امکان استفاده از میانجی گری یا سایر روش های حل و فصل اختلاف مهیا و موجود است. افزون بر این، وجود این شرط مبنایی را در اختیار هریک از طرفین می گذارد که رجوع به میانجی گری را به طرف دیگر پیشنهاد کنند. طرفین می توانند از مرکز بین المللی ADR در ICC نیز کمک بخواهند.

شرط نمونه B : تعهد به مراجعه بر میانجی گری

"در صورت بروز اختلاف ناشی از یا در ارتباط با این قرارداد طرفین توافق می‌کنند که رجوع به میانجی‌گری ICC، را بررسی و مورد بحث قرار دهند."

توضیحات : این شرط نمونه یک گام فراتر از نمونه A است و به موجب آن مقرر می‌شود که در صورت بروز اختلاف، طرفین ملزم اند که ارجاع اختلاف به قواعد میانجی‌گری ICC را بررسی و درباره آن گفتگو نمایند. یکی از طرفها یا همه آنها می‌توانند از کمک‌های مرکز ADR نیز استفاده کنند.

این نمونه شرط در مواردی مناسب است که طرفین نمی‌خواهند خود را ملتزم کنند که اختلافات فی‌مابین را از همان ابتدا به قواعد میانجی‌گری ارجاع نمایند، بلکه ترجیح می‌دهند که برای مراجعه به میانجی‌گری یا سایر روش‌های حل اختلاف انعطاف کافی وجود داشته باشد.

شرط نمونه - C : تعهد به مراجعه به میانجی‌گری ICC و در صورت ضرورت، همزمان مراجعه به داوری

نمونه یک : "در صورت بروز اختلاف ناشی از یا در ارتباط با این قرارداد، طرفین باید ابتدا به میانجی‌گری تحت قواعد ICC مراجعه نمایند. شروع جریان میانجی‌گری مطابق قواعد ICC مانع از این نیست که هریک از طرفین مطابق شرط نمونه دو زیر، به داوری نیز مراجعه کنند."

نمونه دو : "کلیه اختلافات ناشی از یا در ارتباط با این قرارداد، نهایتاً مطابق قواعد داوری ICC توسط یک یا چند تن داور که مطابق قواعد مذکور منصوب شده باشند، حل و فصل می‌شود."

توضیحات : این شرط موجب ایجاد تعهد در رجوع اختلاف به قواعد میانجی‌گری می‌شود و طوری طراحی شده که هرگاه اختلافی رخ دهد، طرفین تلاش می‌کنند که آن را مطابق قواعد مذکور حل و فصل نمایند.

در این شرط نمونه روشن است که برای مراجعه به داوری لازم نیست طرفین منتظر بمانند تا جریان میانجی‌گری به پایان رسد یا اگر در مدت آن تمدید شده، سپری شود.

این وضعیت همان وضعیت عادی است که در ماده 10(2) قواعد میانجی‌گری نیز پیش‌بینی شده است.

طبق این شرط نمونه، داوری ICC مرجع نهایی برای حل و فصل اختلافات است. در صورتی که طرفین مایل باشند می‌توانند حسب مورد به جای داوری ICC سایر مراجع داوری یا حتی مرجع قضایی یا سایر شکل‌های رسیدگی را انتخاب و درج نمایند.

شرط نمونه D : تعهد مراجعه به قواعد میانجی گری ICC و سپس در صورت لزوم داوری،

"در صورت بروز هرگونه اختلاف ناشی از یا در ارتباط با این قرارداد، طرفین ابتدا به میانجی گری مطابق قواعد میانجی گری ICC مراجعه خواهند کرد. در صورتی که اختلافات ظرف 45 روز پس از درخواست میانجی گری یا هر مدت دیگری که طرفین کتباً توافق کنند، حل و فصل نشود، چنین اختلافاتی نهایتاً مطابق قواعد داوری ICC توسط یک یا چند داور که بر حسب همان قواعد منصوب شده باشند، حل و فصل می شود."

توضیحات: مانند شرط نمونه C، این شرط نیز تعهد در ارجاع اختلاف به میانجی گری تحت قواعد ICC ایجاد می کند.

برخلاف شرط نمونه C، این شرط نمونه D مقرر می کند که مادام که مدت میانجی گری مورد توافق طرفین پس از ثبت درخواست میانجی گری منقضی نشده، نمی توان به داوری مراجعه کرد. مدت زمانی که در شرط نمونه D پیش بینی شده، 45 روز است اما طرفین می توانند هر مدت زمانی که با توجه به قرارداد مناسب می دانند، تعیین کنند.

شرط نمونه D، وضعیت عادی را که در ماده 10(2) قواعد میانجی گری پیش بینی شده و به موجب آن رسیدگی قضایی، داوری یا سایر روش های مشابه به صورت موازی با میانجی گری تحت قواعد ICC مجاز است، را تغییر می دهد.

مانند شرط نمونه C، این شرط نمونه D نیز داوری را به عنوان آخرین مرجع حل اختلاف پیش بینی می کند. در صورتی که طرفین بخواهند می توانند این شرط را طوری اصلاح کنند که طرفین بتوانند پس از میانجی گری به جای رجوع به داوری به سایر شکل های داوری یا رسیدگی قضایی یا حتی سایر شیوه های رسیدگی مراجعه نمایند.

نکات خاص در مورد داوری اضطراری (دستور موقت قبل از شروع داوری)

طرفین باید تصمیم بگیرند که آیا در نمونه شرط C و یا شرط D مایل هستند که به «داوری اضطراری» نیز مراجعه کنند یا نه.

نمونه شرط C و شرط D

در صورتی که طرفین بخواهند مراجعه به داوری اضطراری را کنار بگذارند، عبارت زیر باید به دو نمونه شرط بالا اضافه شود:

«مقررات داوری اضطراری اجرا نخواهد شد.»

نمونه شرط D

1- چنانچه طرفین بخواهند از مقررات داوری اضطراری استفاده نمایند و تا قبل از انقضای 45 روز مهلت میانجی‌گری یا هر مهلت دیگری که تراضی کرده اند، به داوری اضطراری مراجعه نمایند، باید عبارت زیر به نمونه شرط D اضافه شود:

" قید مدت 45 روز یا هر مدت مورد توافق دیگری از زمان درخواست میانجی‌گری، قبل از مراجعه به داوری، مانع از این نیست که هر یک از طرفین تا قبل از موعد مذکور، درخواست داوری اضطراری را مطابق مقررات مربوط به داوری اضطراری ICC مطرح نمایند."

2- چنانچه طرفین بخواهند که فقط پس از انقضای مهلت 45 روز یا هر مدت دیگر مورد توافق برای میانجی‌گری، درخواست داوری اضطراری را مطرح کنند، باید متن زیر را به نمونه شرط D اضافه نمایند.

"طرفین حق ندارند تا قبل از انقضای مهلت 45 روز یا هر مدت دیگر مورد توافق برای میانجی‌گری، به داوری اضطراری موضوع مقررات داوری اضطراری ICC مراجعه نمایند."